

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 24 czerwca 2024 r.

Poz. 3099

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.118.2024 WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 21 czerwca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

części uchwały Nr II/11/24 Rady Gminy Raczki z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat w szkołach prowadzonych przez Gminę Raczki, obejmującej § 3 w zakresie słów: „**po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z mocą obowiązującą**”.

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2024 r. Rada Gminy Raczki podjęła uchwałę Nr II/11/24 w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat w szkołach prowadzonych przez Gminę Raczki. Akt ten wpłynął do organu nadzoru w dniu 3 czerwca 2024 r. i z urzędu poddany został kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym w dniu 14 czerwca 2024 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w celu wyeliminowania wadliwych zapisów uchwały.

Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Rada Gminy Raczki w § 3 przedmiotowej uchwały uznała, że: „*Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2024 r.*”.

W ocenie organu nadzoru, zapis ten stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Podkreślić należy, iż zgodnie z ww. przepisem prawa, akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, a takim aktem jest niniejsza uchwała Rady Gminy Raczki, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

W analizowanej uchwale, organ stanowiący Gminy Raczki, przyjął dwie, sprzeczne ze sobą normy prawne - pierwsza, wedle której uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego, i druga — z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2024 roku.

"Wejście w życie" i "moc obowiązująca" to terminy o tożsamym znaczeniu przedmiotowym. W piśmiennictwie używa się dwóch różnych nazw oznaczających dokładnie to samo, tj. moment, w którym normy prawne zawarte w akcie normatywnym zaczynają wiązać adresatów oraz organy stosujące prawo.

Omawiane zagadnienie było przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 30.03.1999 r., sygn. akt K 5/98, wyraźnie wskazał, iż akt prawny nie może wejść w życie i nie posiadać mocy obowiązującej, nie może też posiadać mocy obowiązującej przed wejściem w życie.

To samo stanowisko zajął NSA w wyroku z dnia 7 kwietnia 2022 r., sygn. akt III FSK 2713/21 wskazując, że: „W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego wejście w życie i uzyskanie mocy przez akt prawny są zdarzeniami tożsamymi. Wejście w życie przepisu oznacza, że uzyskuje on moc prawną i w konsekwencji ma zastosowanie do określonych zdarzeń i stosunków. Akt prawny (przepis) nie może bowiem wejść w życie bez uzyskania przez niego mocy obowiązującej a uzyskanie mocy obowiązującej oznacza jego wejście w życie”.

Stanowisko organu Gminy Raczki, wyrażone w § 3 przedmiotowej uchwały, utrudnia odczytanie właściwej daty, od której uchwała zaczyna wiązać jej adresatów. Przypomnieć w tym miejscu należy, że każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego. Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego prawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości. Związana z jasnością precyzja przepisu winna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw, tak by ich treść była oczywista i pozwalała na wyegzekwowanie. W przedmiotowej sprawie znaczący jest termin, od którego obowiązywać będzie nowa wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat w szkołach prowadzonych przez Gminę Raczki. Tym samym, oczywistym jest, by został on określony wprost, w sposób nie budzący wątpliwości.

Podkreślić należy, że konstytucyjna zasada demokratycznego państwa prawa statuuje zakaz stanowienia takiego prawa, które może obywatela zaskakiwać swoimi regulacjami przez m.in. wprowadzenie niepewności co do tego, od kiedy ono obowiązuje. Tym samym z aktu prawa miejscowego powinno wprost wynikać, kiedy wchodzi on w życie jako element systemu powszechnie obowiązującego prawa.

Uznając powyższe i jednocześnie mając na uwadze fakt, iż przedmiotowy akt prawny został skierowany do redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego i został opublikowany w dniu 5 czerwca 2024 r. pod poz. 2860, a wolą organu gminy było nadanie mu mocy obowiązującej od dnia 1 września 2024 r. (zgodnie z obwieszczeniem Ministra Edukacji z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji oraz maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego), zasadnym jest stwierdzenie nieważności niniejszej uchwały w części, a mianowicie w zakresie słów: **„po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z mocą obowiązującą”**.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń